

Milli Mücadelede Efsuslu Afşinli Din Adamları

– yazarı · 29 Aralık 2015

MİLLİ MÜCADELEDE EFSUSLU-AFŞİNLİ DİN ADAMLARI:

Milli mücadele Türk Ulusunun varlığını ve bağımsızlığını korumak için maddi ve manevi bütün imkânların seferber ettiği fevkalade önemli dönemi içerir. Zira Avrupa Anadolu'nun 1071 'de Alparslan tarafından fethedilmesini ve Müslümanlaştırılmasını bir türlü içine sindirememiştir. Bu yüzden Mondoros Ateşkes antlaşması 30 Ekim 1918 sonrasında Batı hemen faaliyete geçti başka bir ifadeyle iç ve dış ihanet odakları elele vererek nihayet 9 asır süren bir mücadelenin sonunda Anayurdumuz Anadolu'muz İngilizlerin, Fransızların ve Yunanlıların işgaline uğramıştır. Böyle bir anda Milletin ruhunda ve benliğinde mevcut olan direnme gücünü ateşleyen Hocalar, Müftüler din adamları Milli Mücadele fikrinin doğuşunda önemli bir faktör olmuşlardır. Yine Mustafa Kemal Paşa 19 Mayıs 1919 'da Anadolu topraklarına ayak bastığında onu karşılayanların başında din adamları ön saflarda yer almıştır. Kısacası ilk direniş fetvasını veren ve örgütünü Denizli Müftüsü Ahmet Hulusi Efendinin, İzmir Valisi İzzet bey Yunan işgaline karşı çıkılmaması emri vermişti bunun üzerine Vali bey bu sakalım kanımla kızarabilir ama bu alına Yunan alçağı sükûnetle selamlamış olmanın karasını sürerek huzur-u ilahiye çıkmam diye haykıran İzmir Müftüsü Rahmetullah efendi Mustafa Kemal Paşa'ya tüm Müftüler Milli Mücadelenin meşru olduğuna dair fetva veren Ankara Müftüsü M.Rifat BÖREKÇİ efendiyle daha niceleri Mustafa Kemal Paşa'nın Ya İstiklal, Ya ölüm parolası etrafında birleşmişlerdir. Mehmet Rifat efendinin önderliğinde hazırlanan fetva ilede İstanbul Hükümetinin son kozuda elinden alınmıştır. Müftü Mehmet Hulusi Efendi 15 Mayıs 1919 günü düzenlediği mitingde Denizli halkına işgal edilen memleket halkının silaha sarılması dini bir görevdir dediğinde herkes Müftü efendinin etrafında birleşmiştir. Halkla birleşen Ahmet Hulusi Efendi Milli Mücadele için arz eden hizmetlerde bulunmuştur. İzmir'in işgali üzerine 6 Mayıs 1919 günü Denizli_Sarayköyde 'de işgali telin mitingi düzenlenmiştir. Bu Mitingde İlçe Müftüsü Ahmet Hulusi Efendi halka İzmir'in Kâfir Yunanlılar tarafından işgal edildiğini bu kafirlerin bulunduğu yerde Namaz kılınmayacağını ve kılınmasının caiz olmadığını düşmana karşı konmasını istemiştir. Adana, Maraş, Urfa ve Antep halka mücadele fikrini aşıl原因ları yine din adamlarıdır. Maraş'ta Maraş Müdafaa-i Hukuk cemiyetinin kurucularından Vezir hoca diye tanınan Mehmet ALPARSLAN, Hoca Hasan Rafet, seçkin ve Hoca Ali Sezai kurtaran hoca efendiler Maraş halkının Ermeni çeteleriyle ve Fransız askerlerine karşı koymasında Türk ve İslam Hâkimiyetinin olmadığı yerde Cuma Namazı kılınmaz fetvası etkili olmuştur. Özellikle Sütçü İmamın ilk kurşunu atması bu yörede Milli Mücadele kıvılcımının ateşlenmesi için kafi gelmiştir. Afşin'imiz ile Anadolu da Memet Rifat Börekçi ile Milli Mücadele ateşini yakan Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ÜN yedi numaralı adamı Afşinli Müftü Mehmet Salim Efendi kurtuluş savaşından sonra kadılığa atanarak kadı olarak(yani Hâkimlik) görevine atandığına dair dosyası Diyanet işleri Başkanlığından Adalet Bakanlığına gönderilmiş fakat Adalet Bakanlığında dosyası kaybolmuştur. Türkiye'nin çeşitli illerinde Hâkimlik(Kadılık) yapmıştır. Ayrıca Afşin'imizde bu güzel insanın adını yaşatmak için Müftü Salim Caddesi ilçemizde bulunmaktadır. Mezarı Afşin İlçemizin Yeşilyurt Mahallesi eski asri mezarlığında bulunmaktadır

Milletin özündeki manevi kuvveti, mücadele azmini, hür yaşama duygusunu yeniden canlandırmak için ulema sınıfı büyük gayret göstermiştir. Medrese hocaları işgallere karşı halkı harekete geçirmiş, müdafaa-i hukuk faaliyetlerine iştirak etmiş, gerektiğinde TBMM'de milletvekili olarak hizmet etmiş, hatta talebeleriyle cepheye koşmuşlardır. Halkın Millî Mücadele'yi desteklemesinde, âlimlerin, müderrislerin, tekke ve zaviye mensuplarının bu davaya inanması, filî gayret ve fedakârlıklarda bulunmasının payı büyüktür.

1-Korkmazlı Abdullah (YAZICI) Efendi.

2-Sefer (BARDIZ)

3-Alimpınarlı Müftü Mehmet Salim (KAYNAK) Efendi

4-Aristıllı Menzioğlu Ahmet (AĞIR) Efendi

5-Durdu Mehmet (PAKÖZ) Efendi

6-Müftü Ali ÖZCAN(Kızali) Efendi

7-Kargabüklü Halit Efendi

8-Maraşlı Müderris Mehmed Alparslan Efendi ise şehri talebeleriyle canla-başla savunmuştur.

Araştırmacı yazar

MUSTAFA KÖŞ

Afşin Kent Konseyi Tarihi Araştırmalar Bölüm Başkanı

KAYNAK:Prof Dr. Ali SARIKOYUNCU'NUN Milli Mücadelede Din Adamları adlı eserden

alınmıştır.MENZİOĞLU AHMET EFENDİ SURE TEFSİRİ